

Tarmhälsa hos häst

Fråga experten

Liam Gamble MA VetMB MRCVS

Vad tycker du är den viktigaste delen eller processen i hästens matsmältningssystem?

Det viktigaste är att hela systemet arbetar tillsammans. Medan fiberjäsning och matsmältning i den bakre tarmen troligen får mest uppmärksamhet, krävs det att alla tidigare processer fungerar korrekt – tuggning och salivproduktion, kemiska och mekaniska processer i magen, matsmältning och absorption i tunntarmen.

Varför är fiber en så viktig del av hästens kost när det gäller matsmältningens hälsa?

Under hela utvecklingen har hästar bott på grov betesmark. Inte bara har deras matsmältningssystem utvecklats för att passa matsmältningen av denna långa fiber, utan även deras bosatta mikrober har utvecklats med dem. Trots pressen från ägare och ryttare om att mata efter deras behov snarare än sina hästars, måste vi försöka matcha den moderna hästens kost nära till sina förfäder.

Fiber viktigt för att upprätthålla god hälsa, från nos till svans. Långa, hårda fibrer bibehåller tänderna, hjälper till att förhindra överväxt och främjar salivproduktionen; fiber skyddar den övre delen av magsäcken från magsyran; och naturligtvis matar fibrer de residenta tarmbakterierna i den bakre tarmen och enterocyterna.

Vilken effekt har stärkelse på matsmältningssystemet?

Högstärkelse produkter har en tendens att vara låg i fiber, är lätt tuggat och äts snabbt. Detta minskar tändernas slitage och salivproduktion. Eftersom saliv har en syrabufferande effekt kan denna reduktion bidra till att maginnehållet blir surare. Stärkelse ökar också produktionen av flyktiga fettsyror, samt mjölksyra av vissa bakteriearter vilket ytterligare ökar surheten. Dessa faktorer bildar den nuvarande förklaringen till länken mellan stärkelse och magsår.

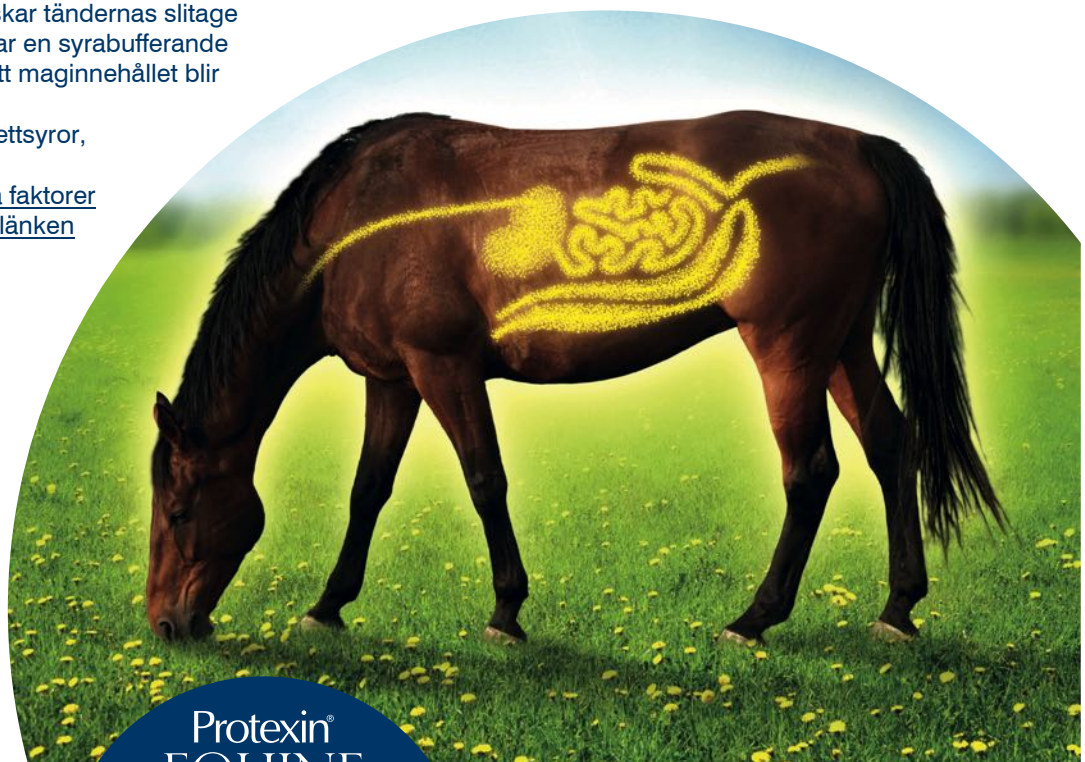
Stärkelse bryts ner och absorberas effektivt i tunntarmen, och teorier om sann "över spill" av stärkelse i tjocktarmen är något spekulativa. Ändringar i den stora tarmmiljön är dock dokumenterade efter högstärkelsefoder vilket tyder på ett orsakssamband. Stärkelse metaboliseras lätt av vissa bakteriearter i

den stora tarmen, inklusive *Streptococcus bovis* som generellt anses vara skadlig för hälsan. Sådana bakteriearter metaboliserar stärkelse och producerar mjölksyra, bland andra metaboliter, reducerar bakre tarmens pH, vilket kan ha en skadlig effekt på slemhinnan. Denna acidosis driver ett ytterligare skifte i kolon mikrobioten bort från de hälsopositiva fiberfördelande bakterierna mot hälsaonegativa mjölksyraproduktioner, vilket fortsätter de negativa förändringarna ytterligare.

Vilken roll har bakre tarmens bakterier och hur kan de stödjas?

Bakre tarmens bakterier är absolut nödvändiga för hästens matsmältning och allmänna hälsa. Bakterier fermenterar eller bryter ner element i kosten (speciellt fiber) - de ger viktiga näringsämnen och stödjer cellerna i tarmen, samt producerar vissa viktiga vitaminer som vitamin B12. I andra arter har en obalans i tarmbakterierna kopplats till allergiska sjukdomar som astma och eksem, stress, ångest, diabetes, fetma och till och med autism och Parkinsons. Hos hästar uppstår en länk mellan tarmbakterier och laminit, equine metabolic syndrom och en mängd andra sjukdomar.

Tarmbakterierna stöds bäst av lämplig kost, speciellt genom att ge mycket fiber och begränsad stärkelse samt minska stress. För att ytterligare komplettera halterna av hälsopositiva mikroorganismer, bör ett probiotisk-prebiotiskt tillskott utfodras.

Protexin®
EQUINE
PREMIUM

Vad är probiotika och prebiotika? Hur lika är dem och vad är skillnaden mellan dem? Vilken effekt har jäst?

Pro och prebiotika verkar båda för att öka halterna av godartade mikroorganismer i tarmen. Probiotika, inklusive jäst, är mikroorganismer som, när de matas i tillräckliga mängder, ger en stor hälsoeffekt. Genom att skölja tarmen med godartade mikroorganismer ("bra" bakterier / jäst) kan vi minska utrymmet och näringsämnen som finns tillgängliga för potentiella patogener, främja en sund matsmältning, minska inflammation i tarmen och stödja immunsystemet. Jästen *Saccharomyces cerevisiae* är den enda organismen som är licensierad i EU

till dess säkerhet och effektivitet. *S. cerevisiae* överlever passage till den bakre tarmen där den främjar tillväxten av mjölksyra som utnyttjar bakterier, vilket gör tarmarna mindre sura. Dessa bakterier tenderar att vara bra för att smälta fibrer, vilket gör att hästen kan göra mer av maten medan den potentiellt minskar risken för laminit eller fetma. Probiotika är icke-smältbara livsmedelskällor som stimulerar tillväxten och aktiviteten hos specifika bakterier - vanligtvis genom att selektivt fermenteras av dessa arter. I de enklaste termerna är de mat för goda bakterier.

Vilka är de huvudsakliga tecknen som hästägare ska leta efter när det gäller matsmältningssjukdom?

Tecknen på matsmältningssjukdom är mycket varierande, och vi måste tänka mycket mer brett än att bara överväga diarré, viktminskning eller kolik som enda matsmältningsfrågor. En subtil nedstämdhet, brist på aptit eller attitydförändring kan indikera de tidiga tecknen på en obalans i matsmältningen. Detta kan utvecklas till bullriga tarmrörelser eller en förändring av konsistensen på avföringen.

Hur påverkas hästens livsstil av matsmältningshälsan? Hur kan hästen minska denna effekt?

Varje plötslig förändring i kost eller livsstil kan påverka hästens matsmältningshälsa negativt. Följaktligen bör ändringar göras gradvis för att hästen och dess residenta bakterier ska kunna anpassa sig. En plötslig omställning till färskt vågräs, eller rikt foder, kan övermana tarmarna, vilket orsakar obalans i bakterierna, snabb transitering och vattnig avföring. Likaså kommer färskt gräs med högt vatteninnehåll, att torka hö i stallen, kan orsaka problem, inklusive stor tarmimpaktion.

När hästen kommer in på vintern eller vilar i boxen, är det viktigt att uppmuntra hästen att röra sig (helst genom att gå ut) och behålla vattenintaget - det vill säga genom att blötlägga fodret eller ge tilläggsalt med saltsten. Resor och motion har båda visat sig rubba tarmbakterierna och orsakar även förändringar i immuncellerna i blodet. En två timmars resa i transport har visat sig orsaka förändringar i tarm och blod i samband med stress. Dessa förändringar kan mildras genom att ge tillägg med en pro / prebiotisk och korrekt näring.

När man tänker på maghälsa och att förebygga magsår är det viktigt att minska perioder av svält, oavsett om det är innan man kör eller över natten om stallad. Eventuella stressfaktorer - såsom buller, brist på kamratskap eller helt enkelt av att vara stallad - kan öka antalet eller svåra magsår.

Vad är den ideala portionsstorleken till kroppsviktens förhållande? Varför ska portionerna vara små och ges ofta?

Att mata lite och ofta matchar matvanorna hos hästen i det vilda. Det leder till mer konsekvent salivproduktion och ett stabilt gastrisk pH. I stället för att tänka på portionsstorlek till kroppsviktens förhållande kan det vara mer användbart att beräkna hästens näringsbehov i samband med aktivitetsnivå och kroppsvikt och dela kravet över så många måltider som är praktiskt för hästen och ägaren.

Vad är en vanlig myt du får höra när du talar och rådgör med kunder?

Att deras häst inte är för fet!

Att en häst som är "ur gängorna" eller saknar energi alltid kommer att dra nytta av en hink havre eller vissa antibiotika. Om den observerade slöheten eller grumligheten beror på en obalans i tarmbakterierna, kommer en hink av stärkelse toppad med ett brett spektrum antibiotikum sannolikt att göra situationen sämre. En standardbana av antibiotika har visat sig minska antalet bakterier som bryter ner fibern med 100-1000 gånger! Koncentrera på rätt näring, att uppfylla kraven på fibrer och behålla antibiotika för när bakteriell sjukdom har diagnostiserats.

Liam Gamble MA VetMB MRCVS Veterinary International Business Manager

Liam Gamble är veterinär och en del av det tekniska teamet hos Protexin Equine Premium.

Han tog examen från Cambridge University innan han arbetade med hästräning i North Yorkshire.

Efter att ha tillbringat år som ägare, tävlar och arbetat med hästar, gick han med i Protein teamet som var angelägen om att främja veterinär- och ägarutbildning inom hästens näring och probiotika.

Protexin®
EQUINE
PREMIUM

Tel: 0413 - 263 91 Email: fragaoss@vetnutra.com Webb sida: www.vetnutra.com

Adress: VetNutra AB, Pumpvägen 2, 243 93 Höör, Sweden

